İŞKUR

2019

AĞRI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

AĞRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

AĞRI İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Müjgan DEĞİRMENCİ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Ağrı İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Süleyman ELBAN
Ağrı Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Ağrı'da ise bu kapsamda planlanan 138 işletmeden veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Gıyas GÜVEN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 35
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 39
SONUÇ 45
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 49

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 33
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 33
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 34
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 34
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 35
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 36
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 37
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 39
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 40
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 41
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 41
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 42

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 11
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 29
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 30
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 31
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 32
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 36
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 38
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 43
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 43

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Ağrı İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 138 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 5 bin 893 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 59 çalışan erkeklerden, 834 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Ağrı ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 0,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Ağrı ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 0,8 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Profesyonel Meslek Mensupları Meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 3 kişilik açık iş mevcuttur. Ağrı ilinde en fazla açık işi olan diğer meslek grubu Hizmet ve Satış Elemanları Mesleğidir. İl genelinde açık işlerin yüzde 42,9'u için Lisans ve Genel Lise mezunları talep edilmiştir.

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Elektrikçi (Genel) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim mesleği takip etmektedir. Eleman

teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 13,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Ağrı ilinde ülke genelenin üstünde olup yüzde 4,4'tür.

Ağrı ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 68,9'u, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 29,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 28,9'u ise istihdamı Değiştirmeyeceğini düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Ağrı ilinde İmalat Sektöründe işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde ise işverenlerin yarısı, teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Ağrı İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Ağrı işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Ağrı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Ağrı ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Ağrı ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

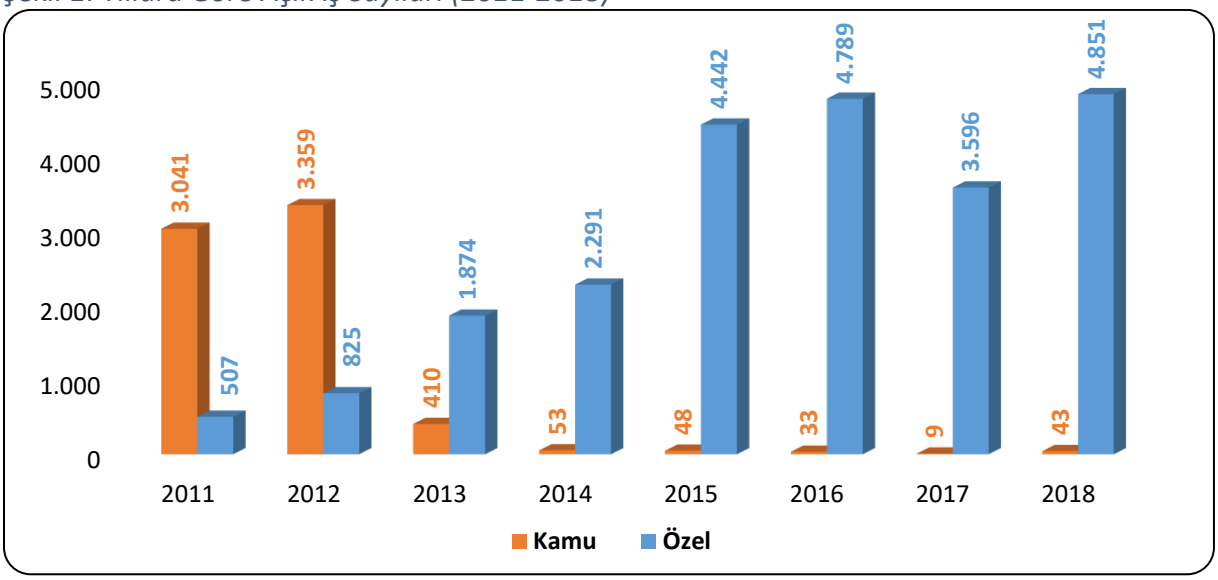

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 3 bin 548 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 4 bin 894 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2013 yılından 2016 yılına kadar açık işlerde artış eğilimi göstermiştir. 2017 azalmış olan açık işler, 2018 yılı itibariyle zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 35,8 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Servis Şoförü (Okul)	854
Beden İşçisi (Genel)	729
Dokuma Konfeksiyon Makineci	702
Beden İşçisi (İnşaat)	684
Satış Danışmanı / Uzmanı	182
Büro İşçisi	148
Müşteri Temsilcisi	128
Temel Ayakkabı Tasarımcısı	100
Makine Bakımcı	94
Garson (Servis Elemanı)	81

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2018 yılında 4 bin 894 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 854 açık iş ile mesleği Servis Şoförü (Okul) bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 17,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Dokuma Konfeksiyon Makineci meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

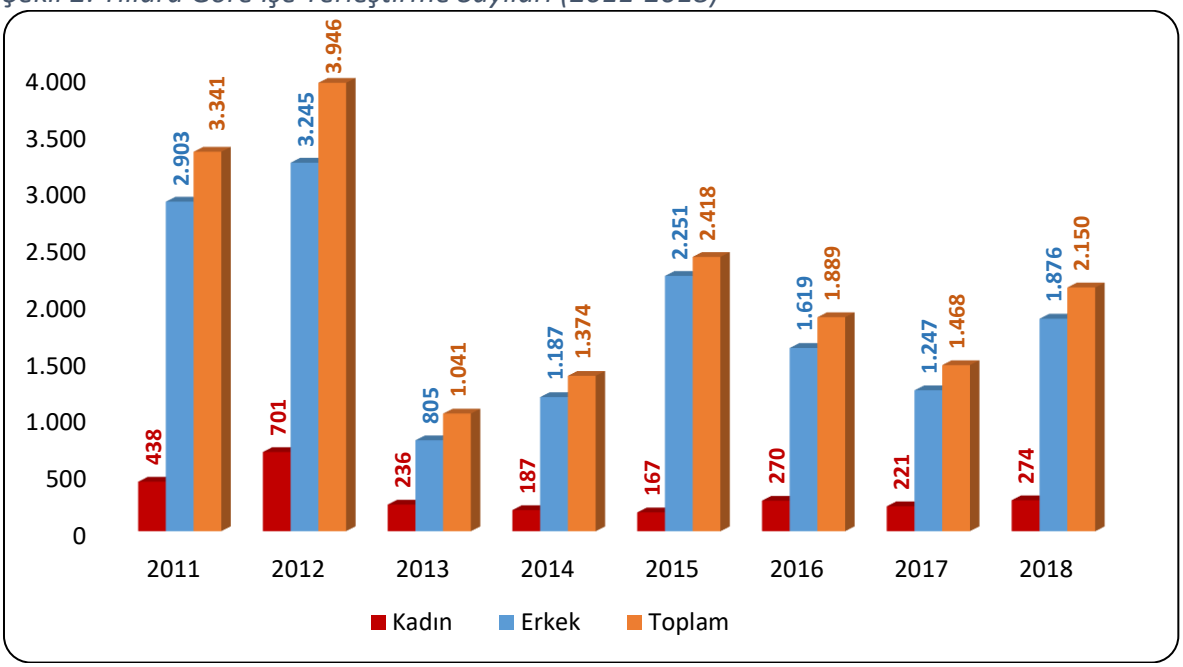

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3,341 olan Ağrı ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 903'ü erkek, 438'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir

izlemektedir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 12,7'si kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı 2018 yılında 274 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Servis Şoförü (Okul)	471	0	471
Beden İşçisi (İnşaat)	427	3	430
Beden İşçisi (Genel)	255	12	267
Elektrikçi (Genel)	197	0	197
Satış Danışmanı / Uzmanı	89	48	137
Büro İşçisi	68	22	90
Müşteri Temsilcisi	15	63	78
Çimento Üretim Yardımcı Elemanı	30	0	30
Pazarlamacı	19	9	28
Garson (Servis Elemanı)	24	3	27

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 471 kişilik işe yerleştirmeyle Servis Şoförü (Okul) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 21'9 unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Servis Şöforü (Okul) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Büro İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

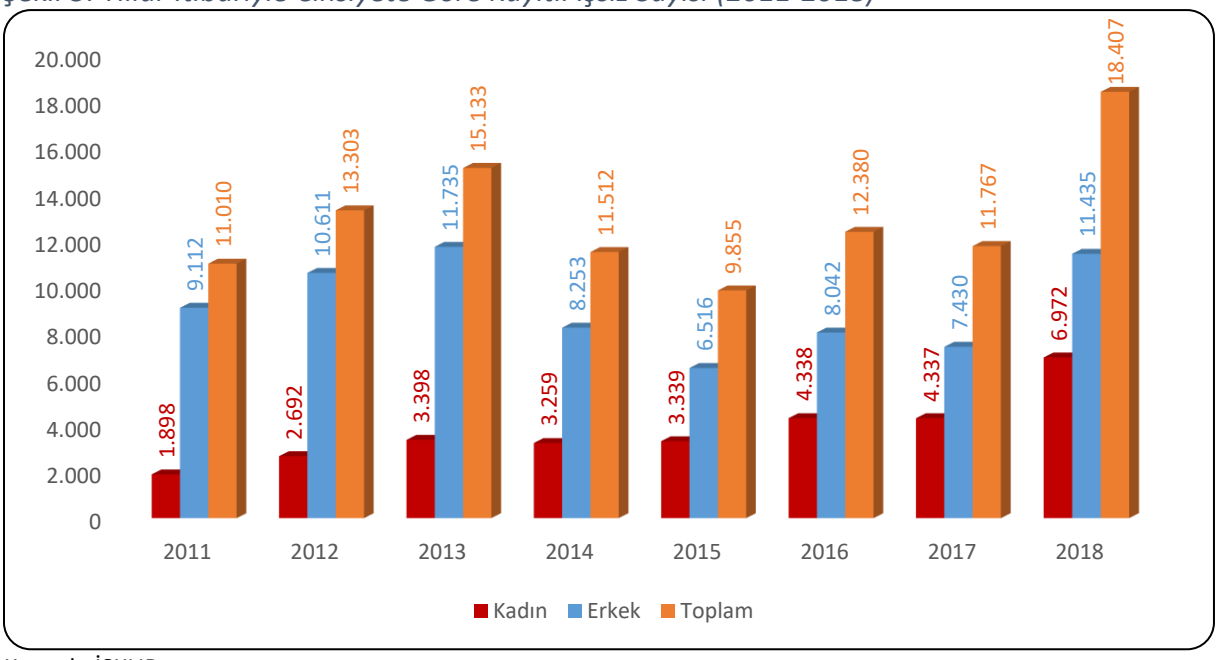

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Ağrı ilinde İŞKUR'a kayıtlı 11 bin 010 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 9 bin 112'si erkek, 1 bin 898'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 18 bin 407 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. 2018 yılı itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış dikkati çekmektedir. Bu durumun temel nedeni Aktif Programlardan Yararlananların ve Bireysel Görüşme Hizmetinden Faydalanan kişi sayısının artması etkili olmuştur. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Ağrı'da 1.898 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 6.972 yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri, hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Ağrı ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Ağrı ilinde Kuruma kayıtlı 5 bin 408 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Ağrı ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %29,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Çocuk Gelişimi Meslek

Elemanı gibi mesleklerin yanı sıra Büro İşçisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	30	494	406	900
2012	56	982	1.105	2.087
2013	22	250	414	664
2014	26	351	388	739
2015	34	456	528	984
2016	43	703	403	1.106
2017	46	756	233	989
2018	65	1.278	324	1.602

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2013 yılına kadar dalgalı bir seyir gösterirken 2014 yılından itibaren artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 65 mesleki eğitim kursuna 1 bin 602 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 324'ü erkek, 1.278'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 79.8'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Sığır Yetiştiricisi	El Ve Makine Nakışçısı
Sığır Yetiştiricisi	Arıcı	Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı
El Ve Makine Nakışçısı	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Halı Desinatörü
Halı Desinatörü	Isıtma Ve Doğalgaz İç Tesisatçısı	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı	Arşiv Destek Elemanı	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Arıcı	Temel Ayakkabı Tasarımcısı	Düz Kirkitli Dokuma Ustası
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	El Nakışçı
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Aromatik Bitki Yetiştiricisi	Cilt Bakım Elemanı
Arşiv Destek Elemanı	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Müşteri Temsilcisi

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar, Dokuma Konfeksiyon Makineci Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Sığır Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Dokuma Konfeksiyon Makineci, El Ve Makine Nakışçısı ve Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Sığır Yetiştiricisi ile Arıcı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	10	8	4	12
2012	17	9	23	32
2013	127	67	124	191
2014	189	91	148	239
2015	352	206	281	487
2016	337	245	394	639
2017	305	279	397	676
2018	311	368	471	839

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısında dalgalanmalar yaşansa da artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 311 program düzenlenmiş olup toplam 839 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 43,9'u kadınlardan, yüzde 56,1'iise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Büro İşçisi	Büro İşçisi	Büro İşçisi
Müşteri Temsilcisi	Hamurkar	Bilgi İşlem Destek Elemanı
Bilgi İşlem Destek Elemanı	Pazarlamacı	Müşteri Temsilcisi
Hamurkar	Garson (Servis Elemanı)	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı
Pazarlamacı	Paketleme İşçisi	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Reyon Görevlisi	Sekreter
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Eczane İşçisi	Hamurkar
Paketleme İşçisi	Aşçı Yardımcısı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Ağrı ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları, Satış Elemanı (Perakende), Büro İşçisi mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk iki sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	8	34	160	194
2012	13	96	307	403
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	3	26	55	81
2016	6	43	110	153
2017	10	92	207	299
2018	19	163	281	444

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 19 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 90 daha fazladır. Programa 2018 yılında 163'ü kadın, 281'i erkek olmak üzere toplam 444 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

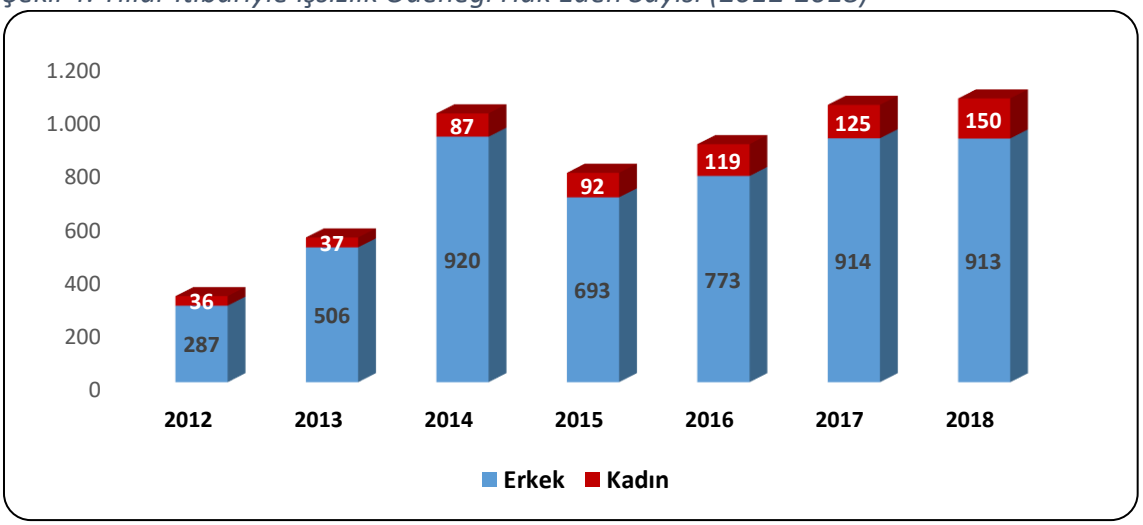

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2018 yılında yüzde 14,1'i kadın olmak üzere bin 63 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 2,3 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Ağrı ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup

bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Ağrı ilinde 138 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 5 bin 893 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Ağrı ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Ağrı ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Ulaştırma ve depolama	32
İnşaat	32
Toptan ve perakende ticaret	27
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10
İmalat	9
Eğitim	7
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**138**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Ağrı ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 23'ü Ulaştırma ve Depolama ile yine % 23'ü İnşaat sektöründe yer almaktadır. Araştırma kapsamında bu iki sektördeki işletmelerin payı yüzde 46'dır.Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Ulaştırma ve Depolama bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 6,2 seviyesindedir. Bu durumda Ağrı ilinde Ulaştırma ve Depolama bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu göstermektedir. Ulaştırma ve Depolama sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Ağrı ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 23,0 düzeyindedir. En az işletme ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Ağrı ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

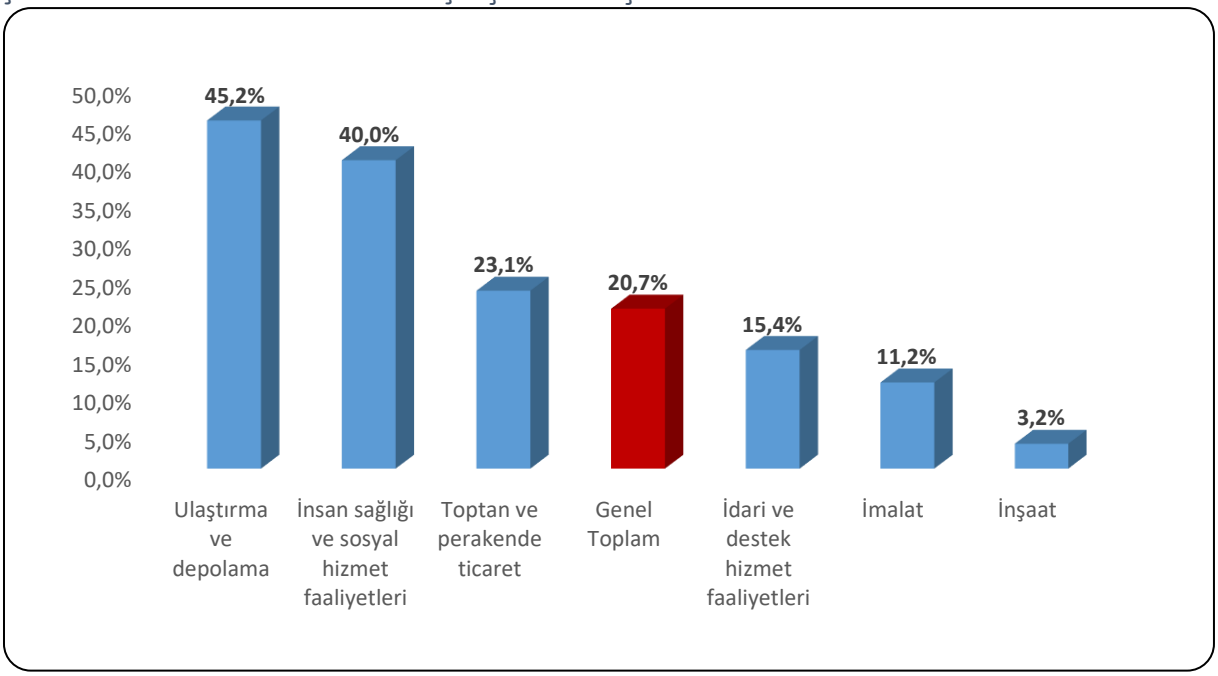

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 20,7 olarak gerçekleşmiştir. Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 45,2'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 23,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

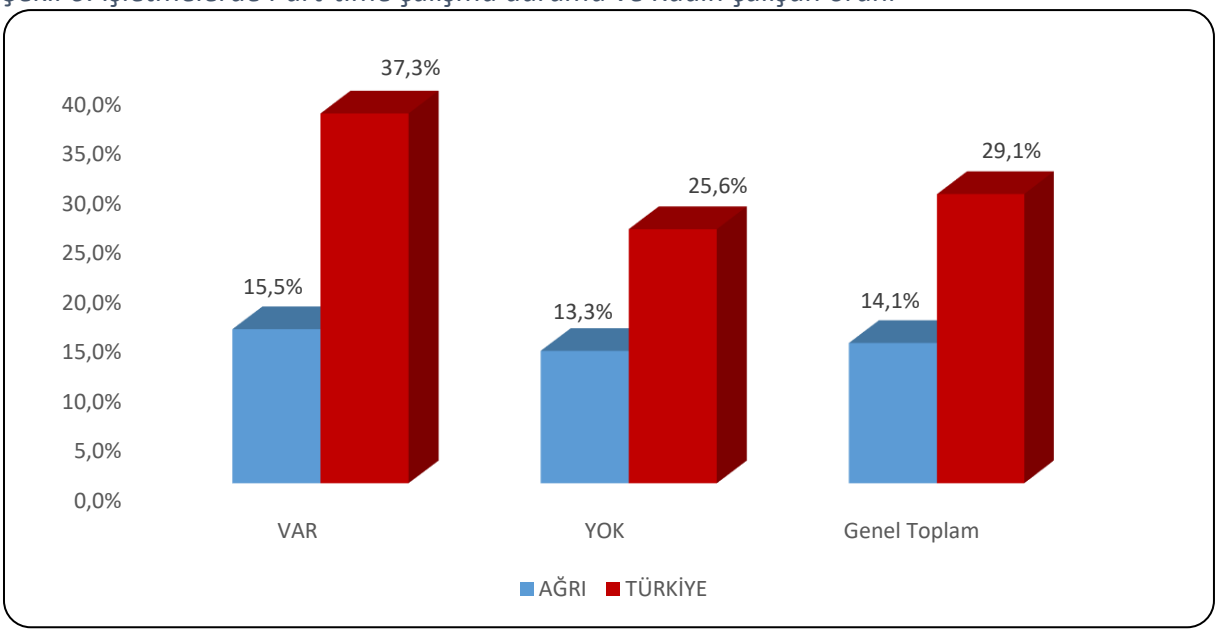

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmakta iken Ağrı ilinde bu oran yüzde 14,1'i olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 13,3 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 15,5 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Ağrı ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

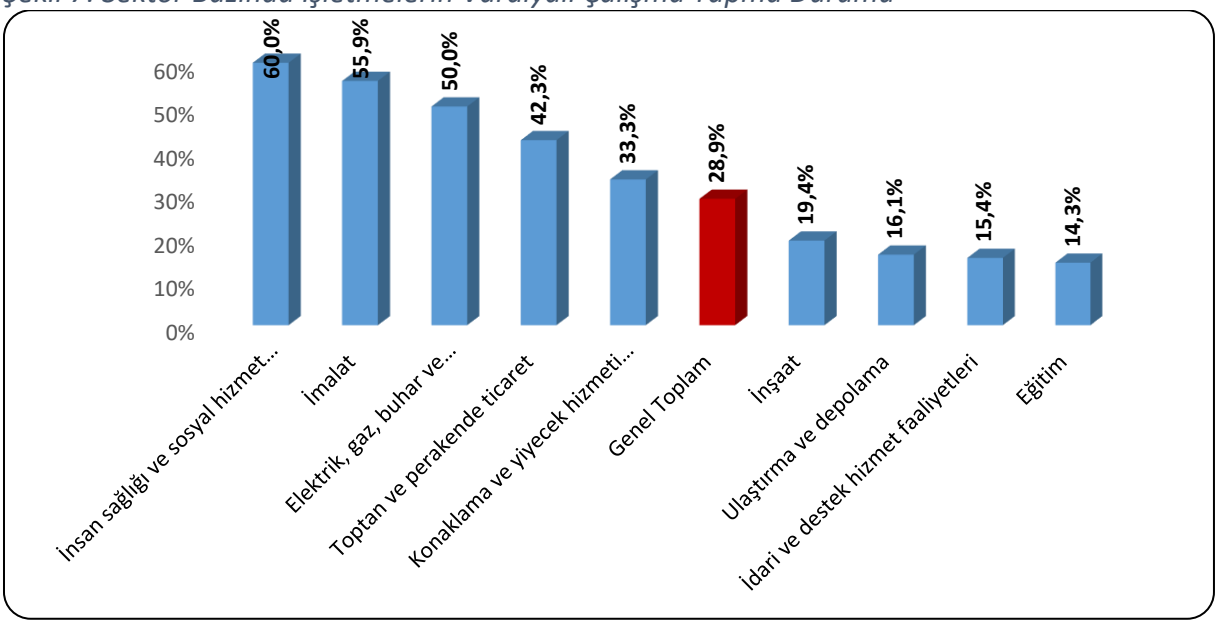

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde işletmelerin yüzde 28,9'unda vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Ağrı ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler, İmalat ve Elektrik, gaz ve buhar iklimlendirme ve dağıtımı sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Eğitim sektörü ise yüzde 14,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

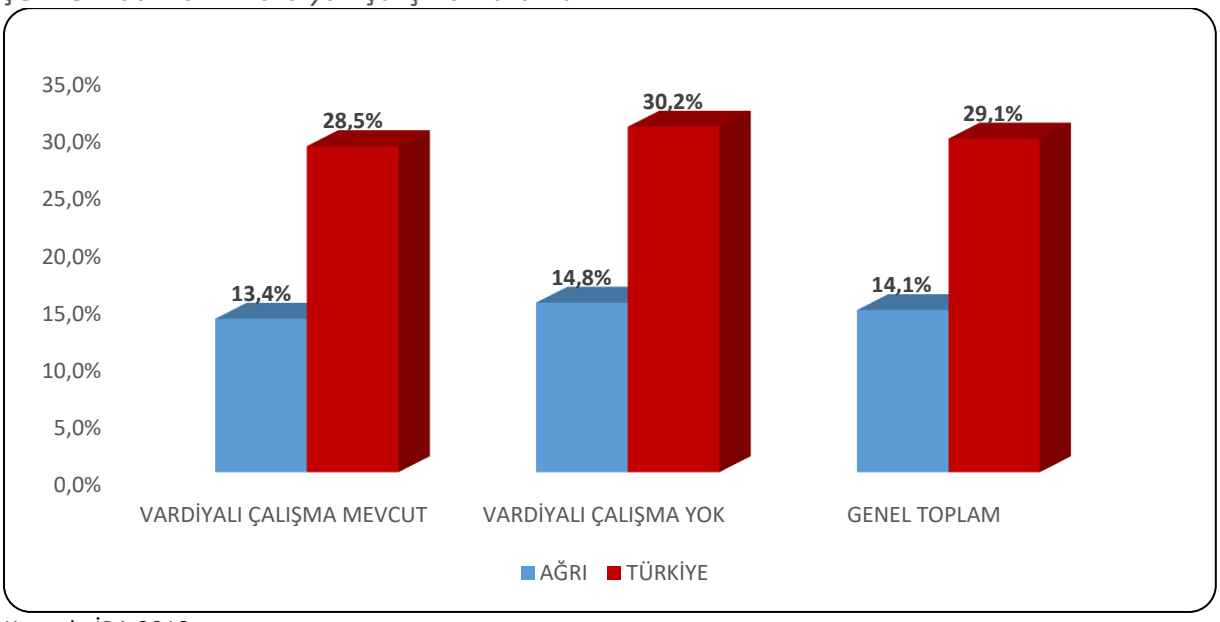

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklenen bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Ağrı ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 13,4'ü kadın, yüzde 86,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 14,8'e yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 14,1'i kadınlardan oluşmasıdır. Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Ağrı ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

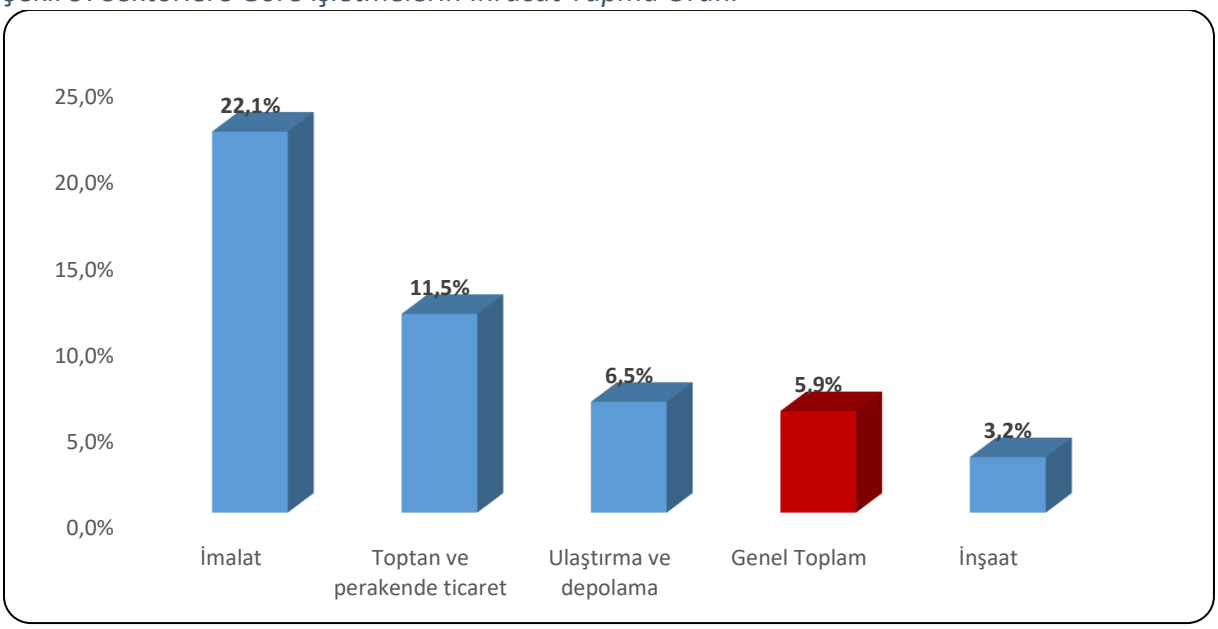

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilindeki işletmelerin yüzde 5,9'unda ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 22,1'i ihracat yapmakta, ikinci sırada Toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Ulaştırma ve Depolama da ihracat yapan işletme oranı anlamında Ağrı ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 6,6 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Ağrı ilinde işletmelerin sadece yüzde 8,2'si e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	79,1%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	25,8%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	24,2%
Finansman yetersizliği	16,9%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	15,3%

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeni olarak Ağrı ilinde olduğu gibi ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

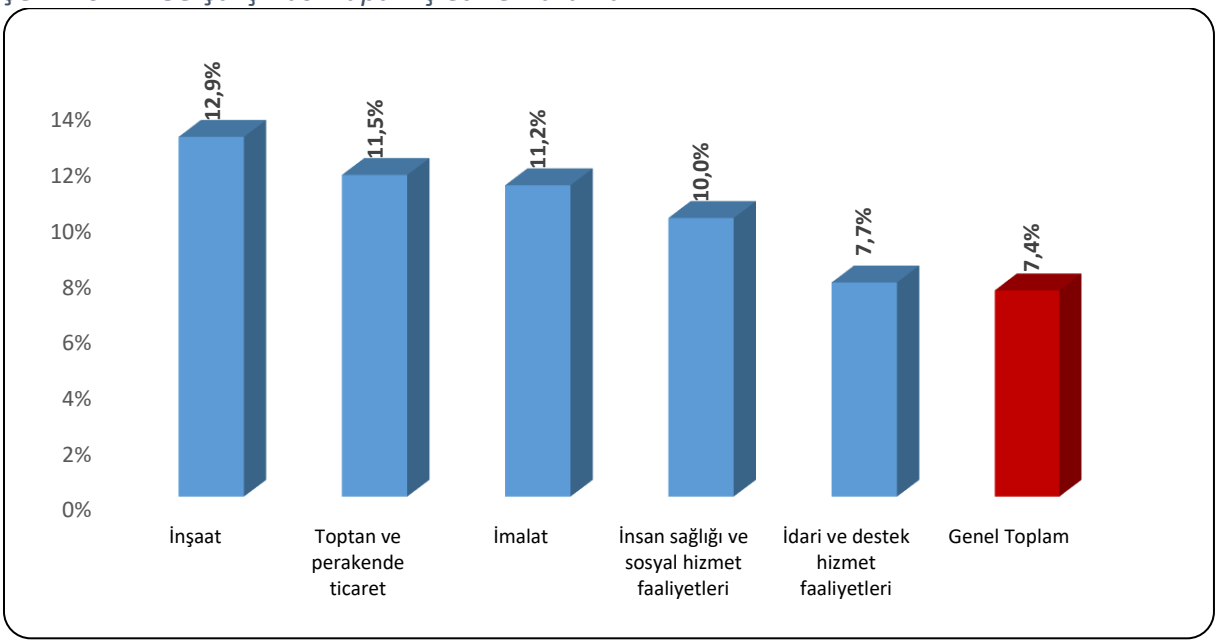

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 18 sektörden 5 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 7,4 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 12,9'u Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü ise yüzde 11,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Ağrı ilinde en fazla işletmesi olan ikinci sektör İnşaat sektöründe olup; bu

sektörde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı da yüzde 12,9 ile il ortalamasının üstünde yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

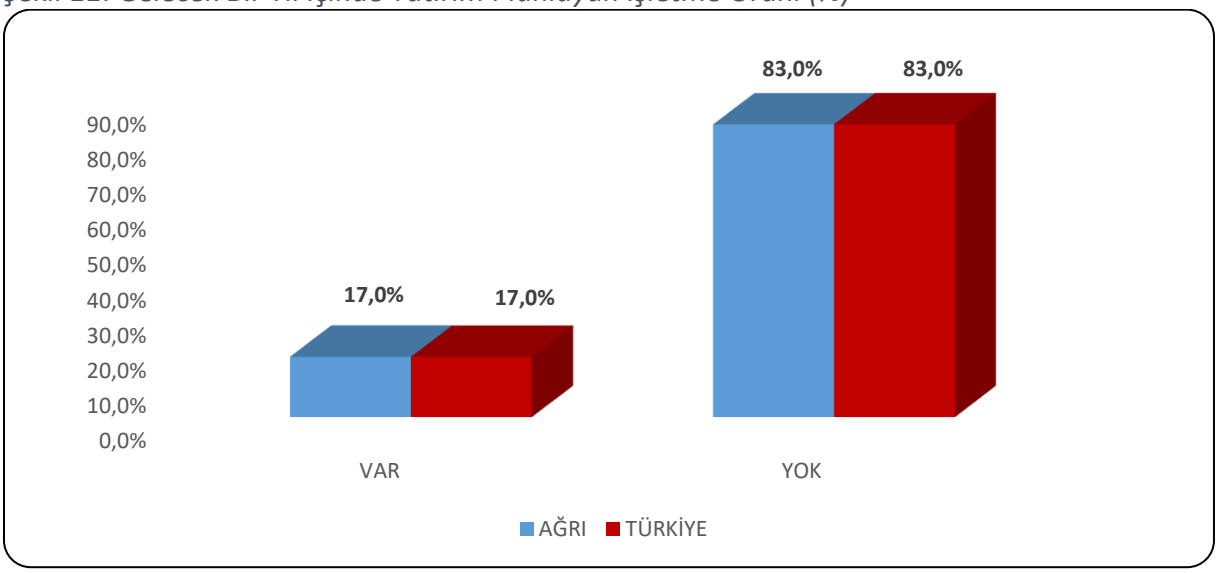

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 17'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde de yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

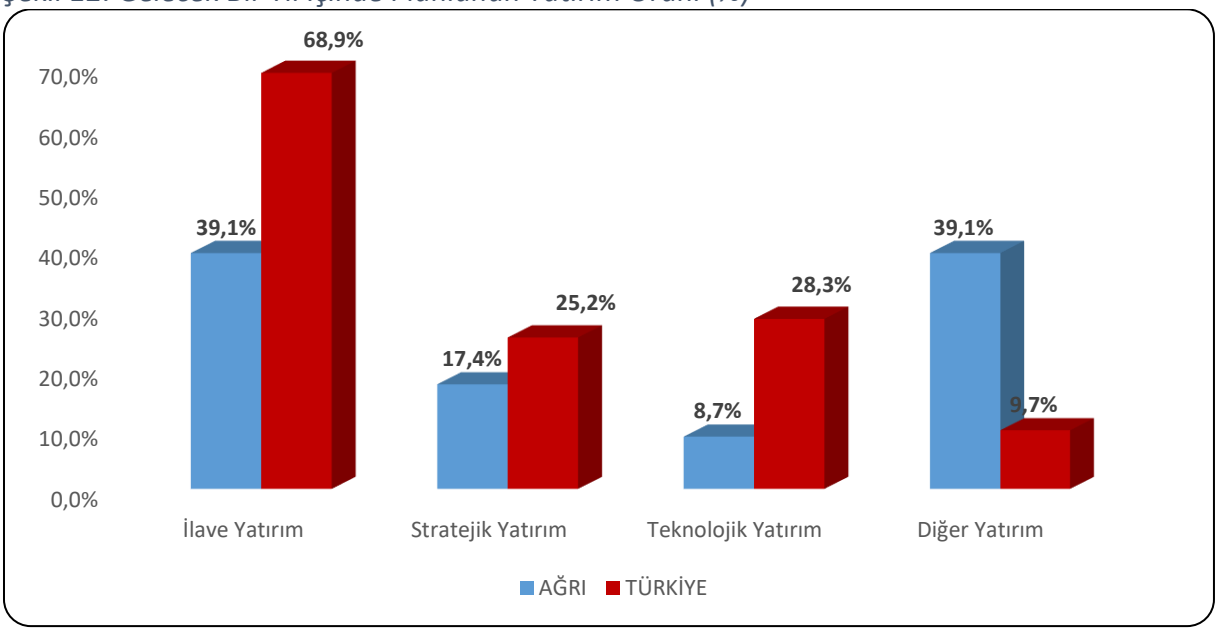

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Ağrı ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde

39,1'i İlave Yatırım, yüzde 17,4'ü Stratejik Yatırım ve yüzde 8,7'si Teknolojik Yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

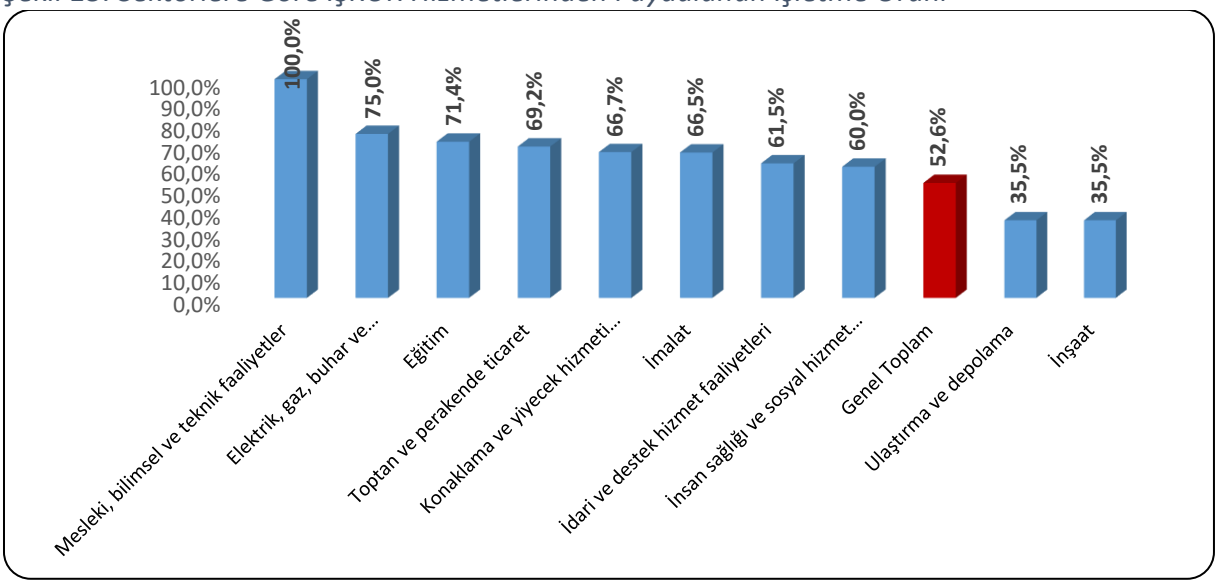

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Ağrı ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 52,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Ağrı ili için Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

Ağrı ilinde Mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 52,6'nın altında yüzde 35,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	66,7%	22,2%	66,7%	5,6%	0,0%	5,6%
İnşaat	0,0%	72,7%	54,5%	45,5%	0,0%	0,0%	18,2%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	54,5%	54,5%	27,3%	9,1%	0,0%	9,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	37,5%	25,0%	0,0%	0,0%	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	83,3%	66,7%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	66,4%	66,8%	33,2%	0,0%	0,0%	16,8%
Eğitim	0,0%	100,0%	80,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,0%**	**74,6%**	**50,7%**	**43,7%**	**2,8%**	**0,0%**	**11,3%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 74,6'sı İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinde faydalanmıştır. İşletmelerin 50,7'si Eleman Talebinde bulunurken yüzde 43,7'si ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Ağrı ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektörler olan Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektöründe işverenlerin yüzde 54,5'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunurken, Ulaştırma ve Depolama sektöründe işverenlerin yüzde 54,5'i, İnşaat sektöründe ise işverenlerin yüzde 72,2'si Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu Teşvik Hizmetlerinden Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 33,3'ü faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Alanlar	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	68,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	67,4%
İşbaşı Eğitim Programı	28,1%
İşe Uygun Eleman Temini	25,2%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	13,3%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	11,1%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 68,9'u yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşbaşı Eğitim Programı seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

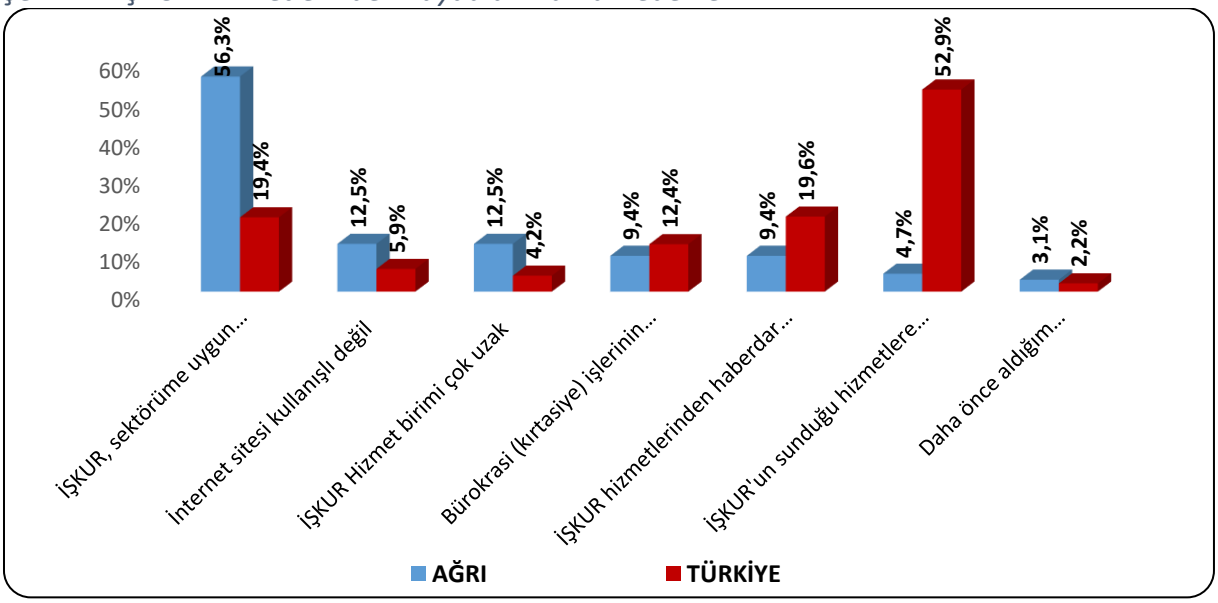

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 56,3 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor, yüzde 12,5 İnternet Sitesi Kullanışlı Değil ve İŞKUR Hizmet Birimi çok uzak, gerekçe olarak gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde, hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı, Ağrı iline göre daha yüksek seviyededir. Ağrı ilinde ise İŞKUR Sektörüme Uygun Faaliyet Sunmuyor oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Ağrı ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 5 bin 893 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 59 erkek çalışan ve 834 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Ulaştırma ve depolama	54	1.715	1.770
İmalat	117	772	889
İnşaat	40	748	788
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	85	654	739
Toptan ve perakende ticaret	152	512	664
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	244	284	528
Eğitim	109	158	266
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	30	158	188
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0	58	58
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	0	3
Genel Toplam	**834**	**5.059**	**5.893**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Ağrı ilinde çalışanların önemli bir kısmı Ulaştırma ve Depolama ile İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 45,1'i bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 29'u İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Ağrı ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Bu sektörde çalışanların tamamını kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	139	1.873	2.013
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	124	1.414	1.538
Hizmet Ve Satış Elemanları	126	575	701
Profesyonel Meslek Mensupları	225	288	513
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	146	347	493
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	49	207	256
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1	246	247
Yöneticiler	14	91	105
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	9	17	27
Genel Toplam	**834**	**5.059**	**5.893**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar grubudur. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar oranı yüzde 34,2 seviyesindedir. Ağrı ilindeki kadın çalışanların yüzde 16,7'si; erkek çalışanların ise yüzde 37'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 26,1'i bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 11,9 oran ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Ağrı ilinde Profesyonel Meslek Mensupları en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Beden İşçisi (Genel)
Şoför (Yolcu Tasıma)	Beden İşçisi (Genel)	Şoför (Yolcu Tasıma)
Servis Şoförü (Okul)	Sekreter	Servis Şoförü (Okul)
Tır-Çekici Şoförü	Kasiyer	Tır-Çekici Şoförü
Büro Memuru (Genel)	Şoför-Yük Tasıma	Büro Memuru (Genel)
Temizlik Görevlisi	Diğer Hemşireler	Beden İşçisi (İnşaat)
Şoför-Yük Tasıma	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi
Beden İsçisi (İnşaat)	Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Kasiyer	Hemşire	Çimento Üretim Elemanı
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Büro İşçisi	Büro İşçisi

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Ağrı ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma) ve Servis Şoförü (Okul) meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Dokuma Konfeksiyon Makinacı, Beden İşçisi (Genel) ve Sekreter; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma) ve Servis Şoförü (Okul) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

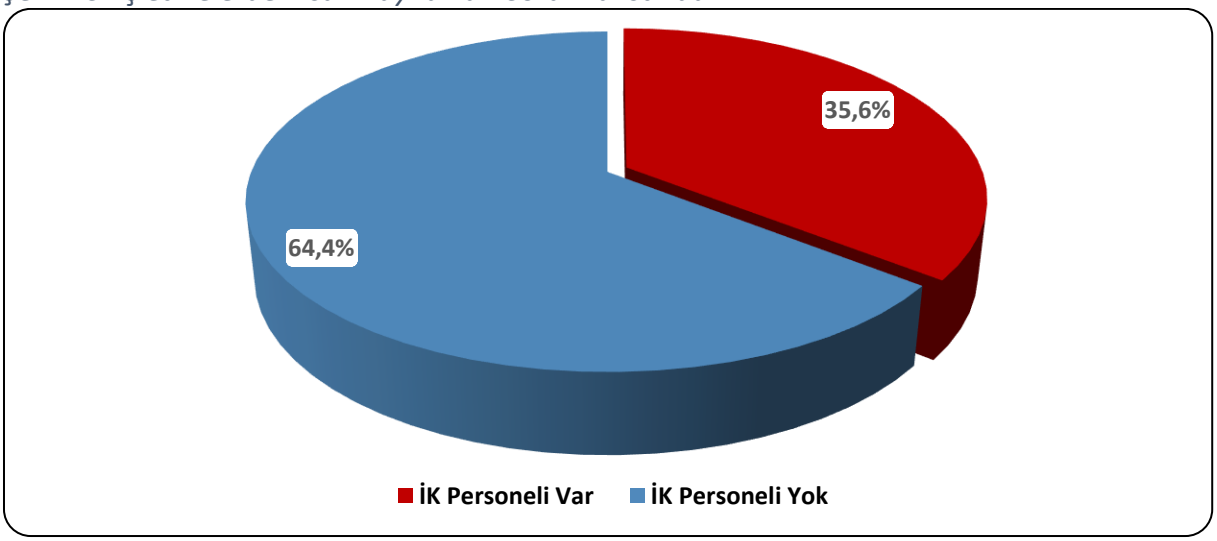

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Ağrı ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 35,6'sında İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Ağrı ilinde en fazla istihdama sahip olan Ulaştırma ve Depolama sektöründe bu oran yüzde 25,8, İnşaat sektöründe yüzde 19,4 ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründeki işletmelerin ise yüzde 75'inde İnsan Kaynakları Personeli olduğu görülmektedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

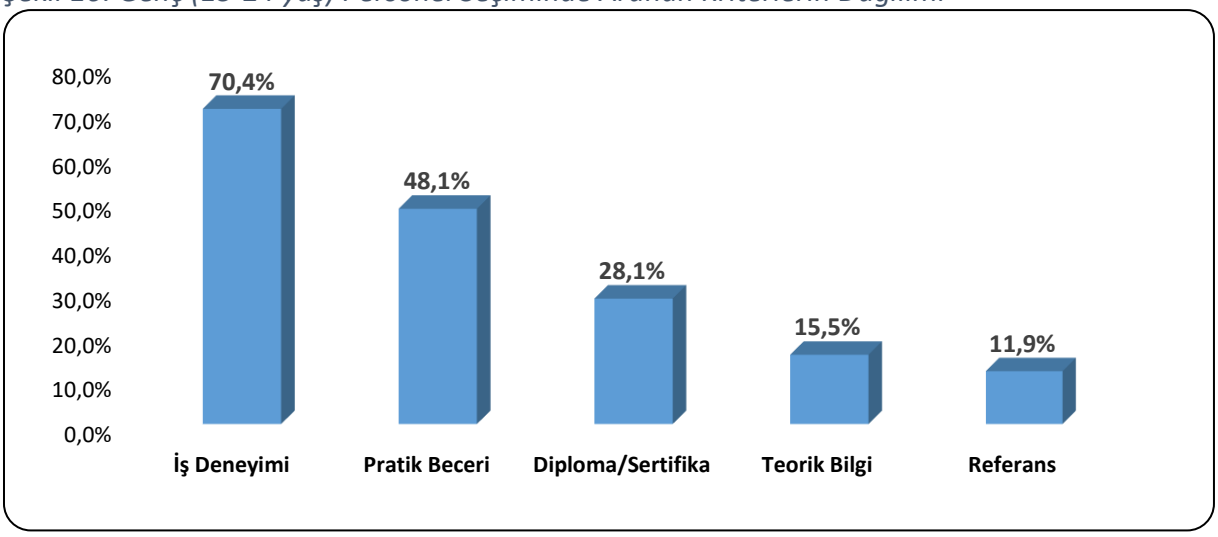

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 70,4'ü İş Deneyimi, yüzde 48,1'i Pratik Beceri ve yüzde 28,1'i ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma/Sertifika kriterleri izlemektedir. Türkiye genelinden farklı olarak İş Deneyimi kriteri Ağrı ilinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0,8%	20,0%
Toptan ve perakende ticaret	2	0,3%	3,8%
İnşaat	1	0,1%	3,2%
Genel Toplam	**7**	**0,1%**	**3,0%**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 4 işletmede toplam 7 açık iş tespit edilmiştir. Ağrı ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektörünün toplam açık işin yüzde 57,1'ini oluşturduğu görülmektedir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret ve İnşaat sektörüdür.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 0,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Ağrı ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Ağrı ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 0,8 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

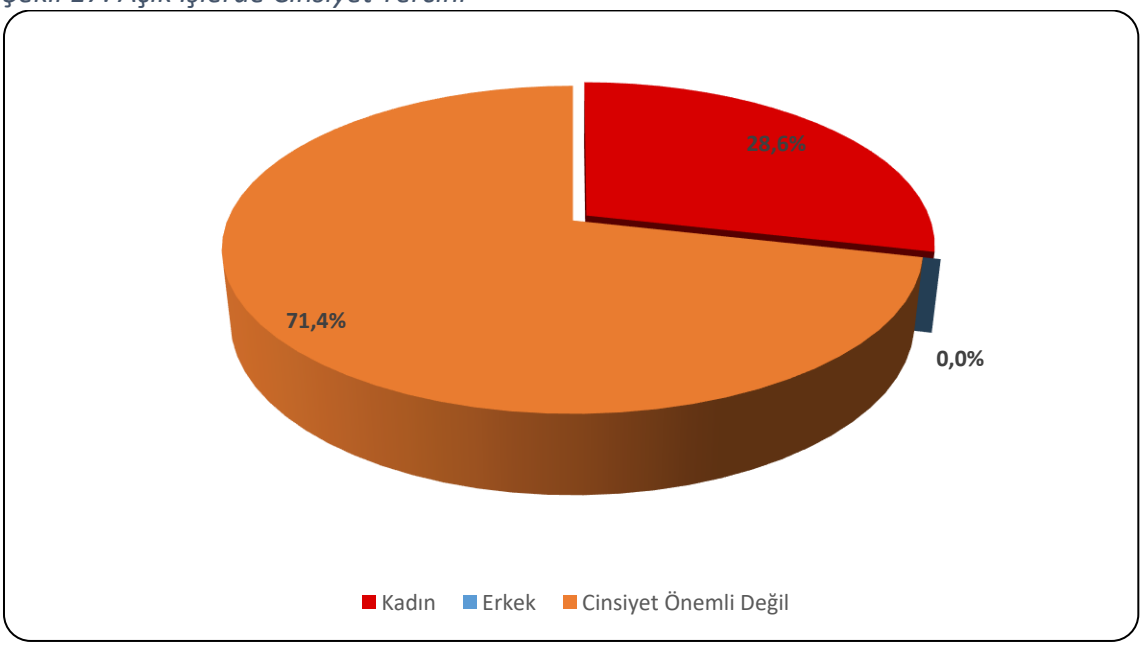

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Ağrı ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Ağrı ilinde işverenler açık işlerin yüzde 71,4'ünde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Ağrı ilinde yüzde 28,6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Ağrı ilinde ise işverenlerin hiçbiri açık işlerde erkek çalışan tercih etmemektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

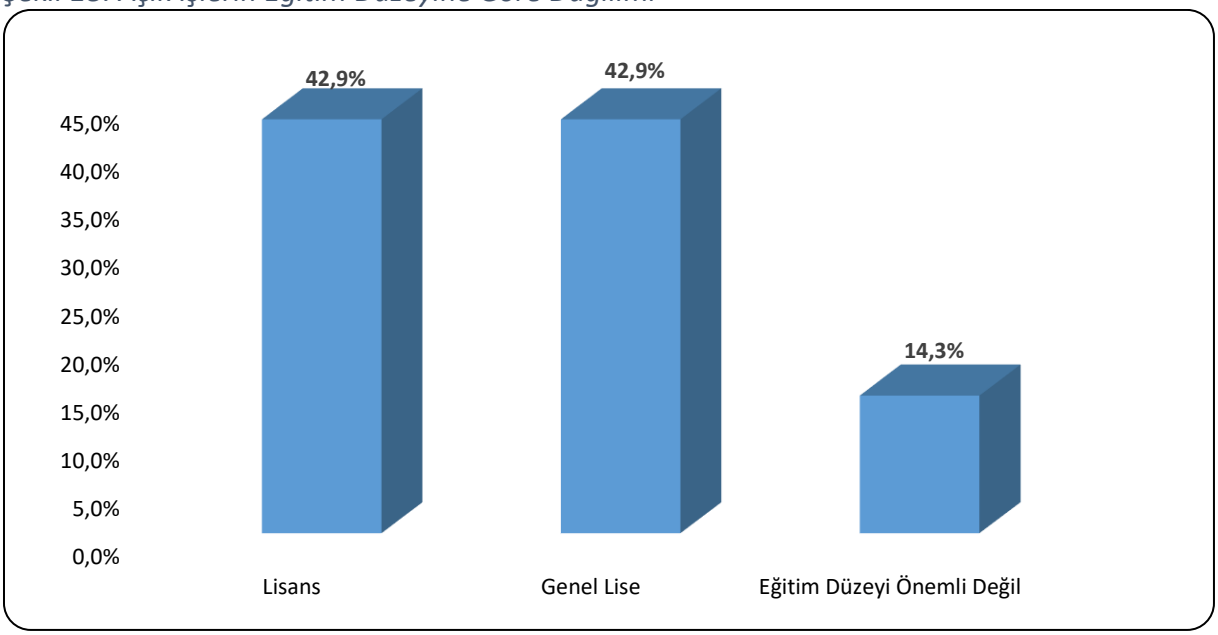

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Ağrı ilindeki açık işlerin yüzde 42,9'unda işverenler Lisans mezunu ve Genel lise Mezunu tercih etmişlerdir. Açık işlerin sadece yüzde 14,3'ünde eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

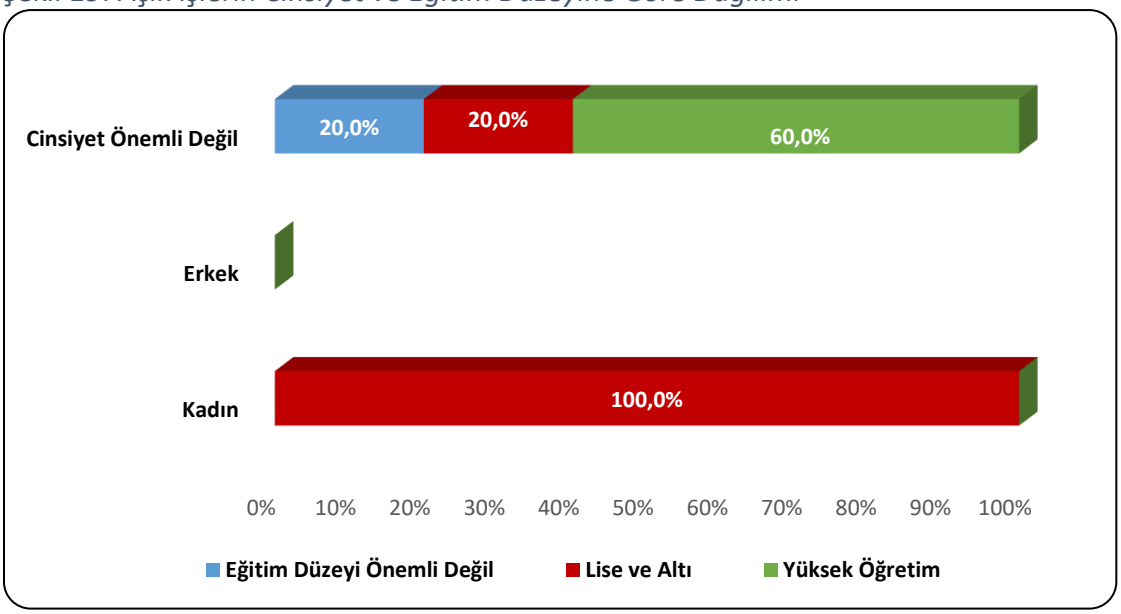

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 60 oranında Yüksek Öğretim Eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 20 oranında ise Lise altı Eğitim düzeyi istenirken yine yüzde 20,0 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Sadece erkeklerin tercih edildiği herhengi bir açık iş talebi yoktur, kadınların tercih edildiği açık işlerin tamamında Lise ve Altı Eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

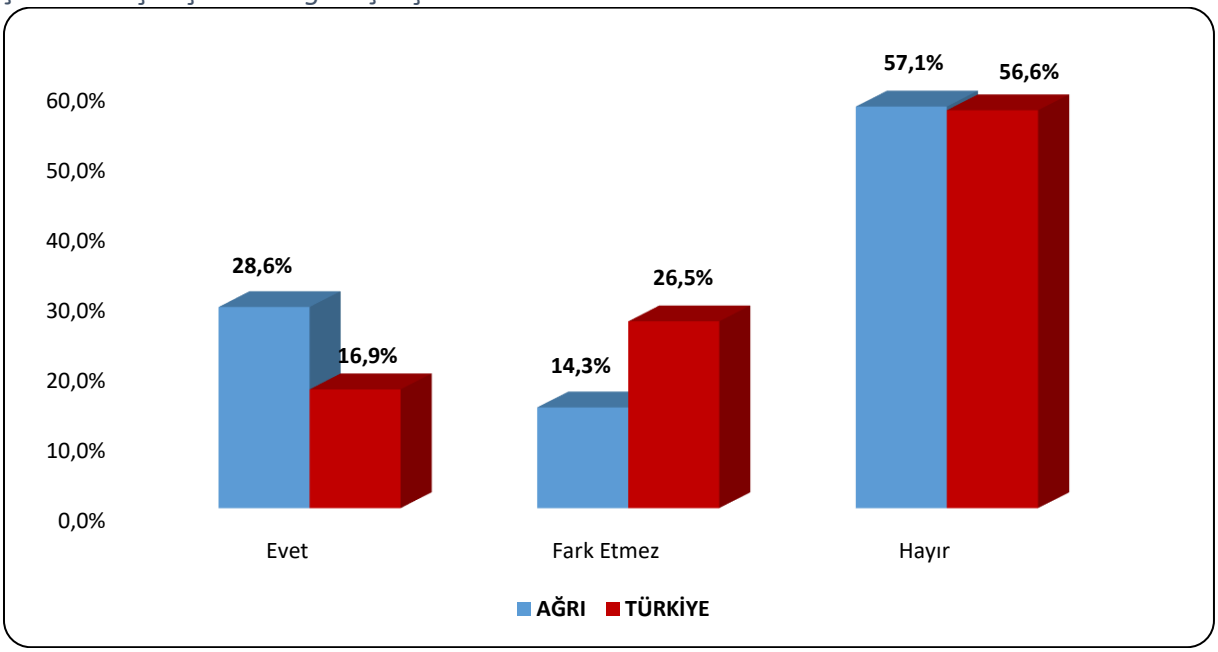

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Ağrı ilinde mevcut açık işlerin yüzde 28,6'sında işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmişler. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 14,3'ü seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 42,9'unda engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Ağrı ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

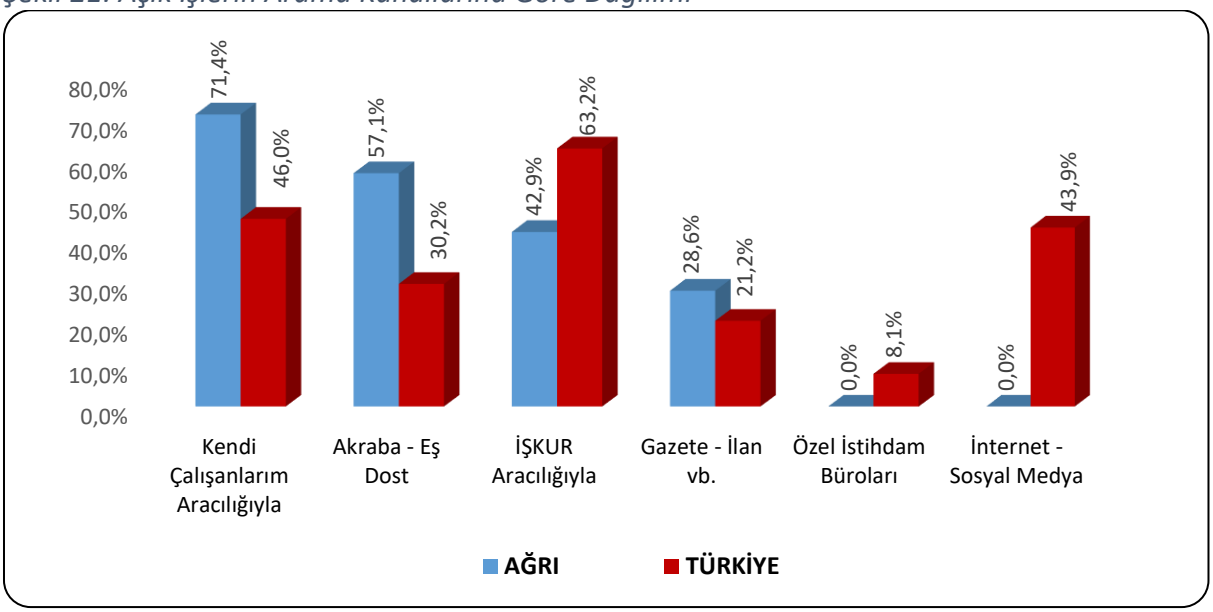

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Ağrı ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 71,4'ünde işverenler Kendi Çalışanları Aracılığıyla bulmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 46,0 olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinde ikinci sırada yüzde 57,1 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 42,9 ile İŞKUR Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	-	1	1
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	1	-	2	2
İletişim ve İfade Yeteneği	1	-	-	3
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	2	4
Takım Çalışması	-	-	-	-
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	-	-	-
Yabancı Dil	-	-	-	-
Analitik Düşünebilme	-	-	-	-
Bilgisayar Kullanımı	-	-	-	-
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada yer almakla beraber hem cinsiyetin farketmediği hem de kadınların tercih edildiği açık işlerde istenilen becerilerde ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işler için İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü ve İletişim ve İfade Yeteneği aynı derecede talep edilmektedir. Tablo yorumlanırken Ağrı ilinde açık işi olan işletme sayısının az olduğu göz ardı edilmemelidir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Profesyonel Meslek Mensupları	3	0,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	2	0,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1	0,1%
Yöneticiler	1	1,0%
Genel Toplam	**7**	**0,1%**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 42,9'dur. İkinci sırada ise Hızmet Ve Satıs Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Ağrı ili için tespit edilen yüzde 0,1'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 0,6 ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Yöneticiler meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Yöneticiler	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**57,1%**	**28,6%**	**0,0%**	**42,9%**	**71,4%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları, Hizmet ve Satış Elemanları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	-	-	1	-	2	-	-	-	3
Otel Müdürü	-	-	-	-	3	1	-	-	-	2
Temizlik Görevlisi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Ağrı ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Zihinsel Engelliler öğretmeni-Özel Eğitim mesleği ile Temizlik Görevlisi mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmaktadır.

Satış Danışmanı/Uzmanı, için talep edilen özellik İletişim ve İfade Yeteneği iken Otel Müdürü için tercih edilen özellik Satış ve Pazarlama becerisidir.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim
-	-	Otel Müdürü	Satış Danışmanı / Uzmanı
-	-	Temizlik Görevlisi	Otel Müdürü
-	-	-	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, Satış Danışmanı/Uzmanı, Otel Müdürü ve Temizlik Görevlisi meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan meslek ise Satış Danışmanı/Uzmanı mesleğidir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yine ilk sırada Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim mesleği gelmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Ağrı ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Ağrı ilinde ise 20+ istihdamlı 13 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Ağrı ilindeki işletmelerin yüzde 9,6'sı son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde İmalat sektöründeki işletmelerdeki temininde güçlük çekilen eleman oranı yüzde 35,3 olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler Toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 26,5, İnşaat sektöründe yüzde 14,7 oranındadır.

Ulaştırma ve depolama sektörü gibi Ağrı ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	12
Toptan ve perakende ticaret	9
İnşaat	5
Eğitim	4
Ulaştırma ve depolama	4
Genel Toplam	**35**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 35 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 35,3'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret sektörü ile İnşaat sektörü eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

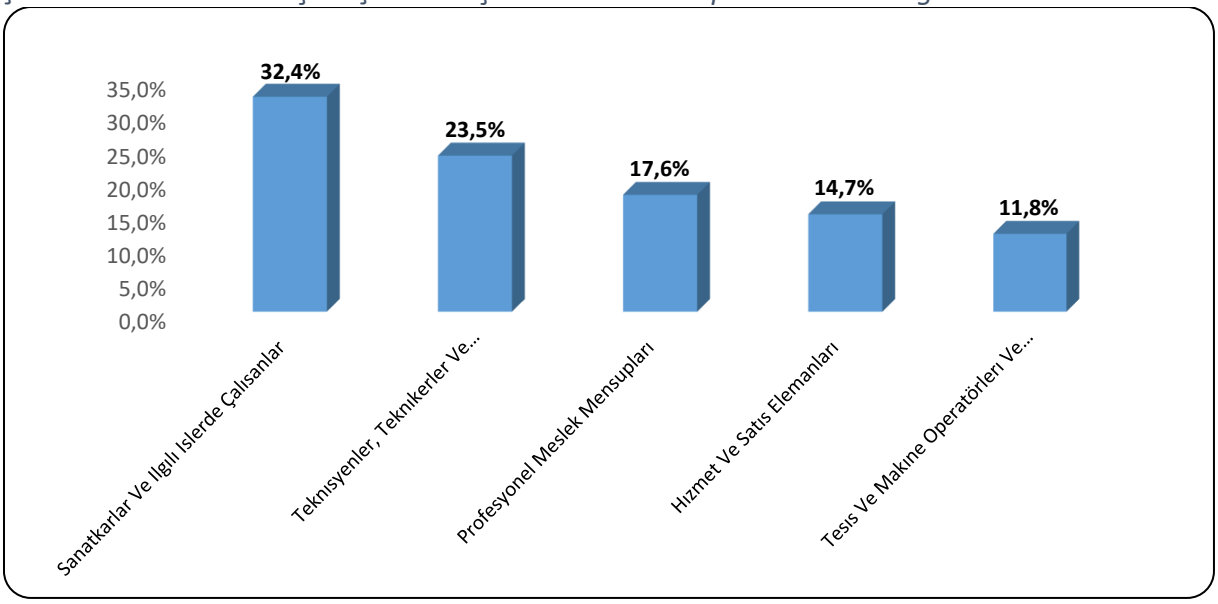

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 11 kişi ile Sanatkarlar Ve İlgili İslerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32,4'ü bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Elektrikçi (Genel)	5
Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	4
Pazarlamacı	4
Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	3
Hekim-Pratisyen	2
Beton Santral Operatörü	2
Beton Pompa-Püskürtme Operatörü	2
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2
Satış Danışmanı / Uzmanı	2
Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü)	2
Diğer	6
Toplam	**35**

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 5 kişi ile Elektrıkçı (Genel) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 4'er kişi ile Fizik Ögretmenı-Ortaögretım ve Pazarlamacı meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda temininde güçlük çekilen mesleklerde önemli değişikler olduğu görülmektedir. Öyle ki 2018 yılı araştırma sonucuna göre temininde güçlük çekilen meslekler arasında ilk üç sırayı Makine Bakımcı, Beden İşçisi (Genel) ve Makine Teknolojisi Teknisyeni alırken; 2019 yılı araştırmasında ilk üç sırayı Elektrikçi (Genel), Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim ve Pazarlamacı mesleklerinin aldığı görülmektedir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

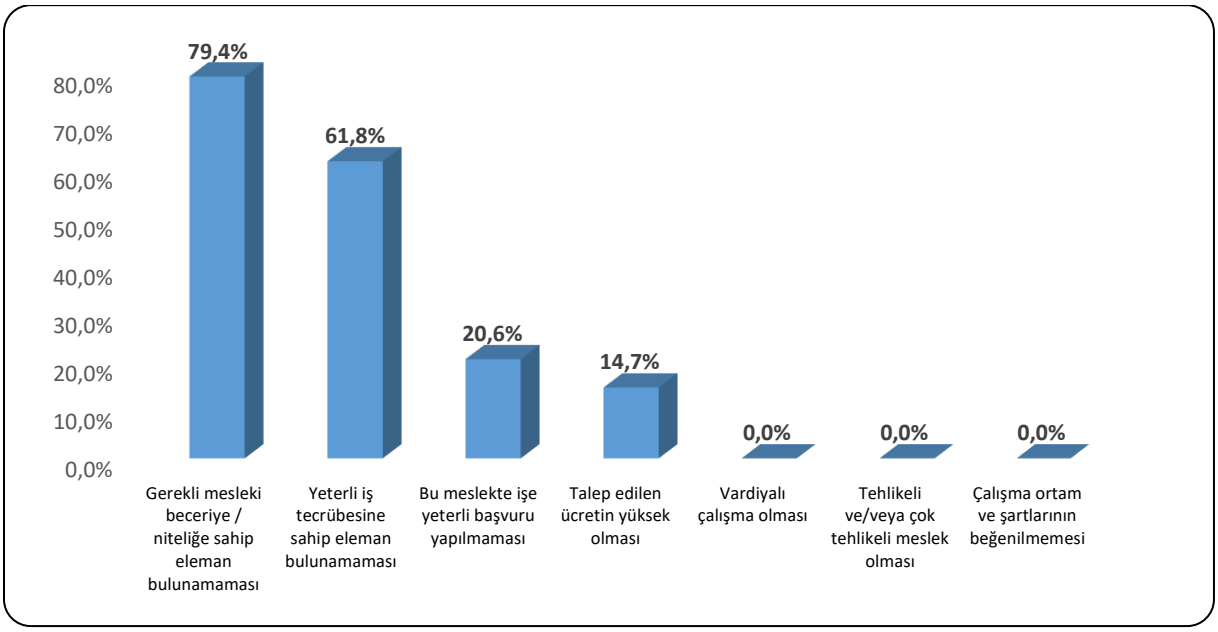

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin farklılık gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Elektrikçi (Genel)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hekim-Pratisyen	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Beton Santral Operatörü	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beton Pompa-Püskürtme Operatörü	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Pazarlamacı, Elektrıkçı (Genel), Fızık Ögretmenı-Ortaögretım, Isıtma Ve Sıhhi Tesısatçı, Akaryakıt Satış Elemanı (pompacı) ile Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak Yeterli İş Tecrübesine sahip eleman bulunmaması nedeni belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçeneği, ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Ağrı ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel

etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işletmelerin yüzde 13,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Ağrı ilinde ise yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Ulaştırma ve depolama	9,7%	3,2%	9,7%	77,4%
İnşaat	6,5%	9,7%	19,4%	64,5%
Toptan ve perakende ticaret	23,1%	0,0%	15,4%	61,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,7%	7,7%	23,1%	61,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10,0%	0,0%	10,0%	80,0%
İmalat	44,1%	11,2%	0,0%	44,7%
Eğitim	0,0%	0,0%	28,6%	71,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**13,3%**	**4,4%**	**15,6%**	**66,7%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla İmalat Sektörü, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranları en yüksek sektörler İmalat Sektörü ve İnşaat sektörleridir. İmalat sektöründe artış ve azalışların ortalamalarının üzerinde olması, istihdam açısından önümüzdeki yıl içerisinde dalgalanmaların olacağını göstermektedir. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İmalat	406	45,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8	14,0%
Toptan ve perakende ticaret	32	4,8%
Ulaştırma ve depolama	45	2,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10	1,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%
Eğitim	0	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-9	-1,2%
İnşaat	-71	-9,0%
Genel Toplam	**422**	**7,2%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Ağrı ilinde ise bu oran yüzde 7,2 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 406 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 45,7 ile yine İmalat sektöründe beklenmektedir. Ağrı ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile İnşaat sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	444	22,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	7,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	32	4,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	7	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	0,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1	0,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-49	-3,2%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-17	-7,1%
Genel Toplam	**422**	**7,2%**

Kaynak: İPA 2019

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları hariç tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 444 kişilik artış ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Beden İşçisi (İnşaat)
Şoför (Yolcu Tasıma)	Temizlik Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Sıhhi Tesisatçı
Satış Elemanı (Perakende)	Elektrikçi (Genel)
Diğer Hemşireler	Bodinoz Makinesi Operatörü/Ambalaj-Poşet İmalat Ustası
Su Ve Maden Suyu Üretim Elemanı	Otobüs Kaptanı (Şoförü)
Şoför-Yük Tasıma	Sıvacı
Aşçı	Elektrik Mühendisi
İnşaat İşçisi	İnşaat Mühendisi
Diğer Uzman Tıp Doktorları	Mimar

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla; Dokuma Konfeksıyon Makınecı, Soför (Yolcu Tasıma), Garson (Servıs Elemanı) olup, Beden Isçısı (Insaat), Temızlık Görevlısı, Sıhhı Tesısatçı meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda; istihdam artışı beklenen ilk on meslek arasında sadece Şoför(Yolcu Taşıma) mesleği ile İnşaat İşçisi mesleğinin aynı olduğu görülmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektörü ile inşaat sektöründeki ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Ağrı ili için istihdam azalışı beklenen ilk on mesleğin değiştiği görülmektedir.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

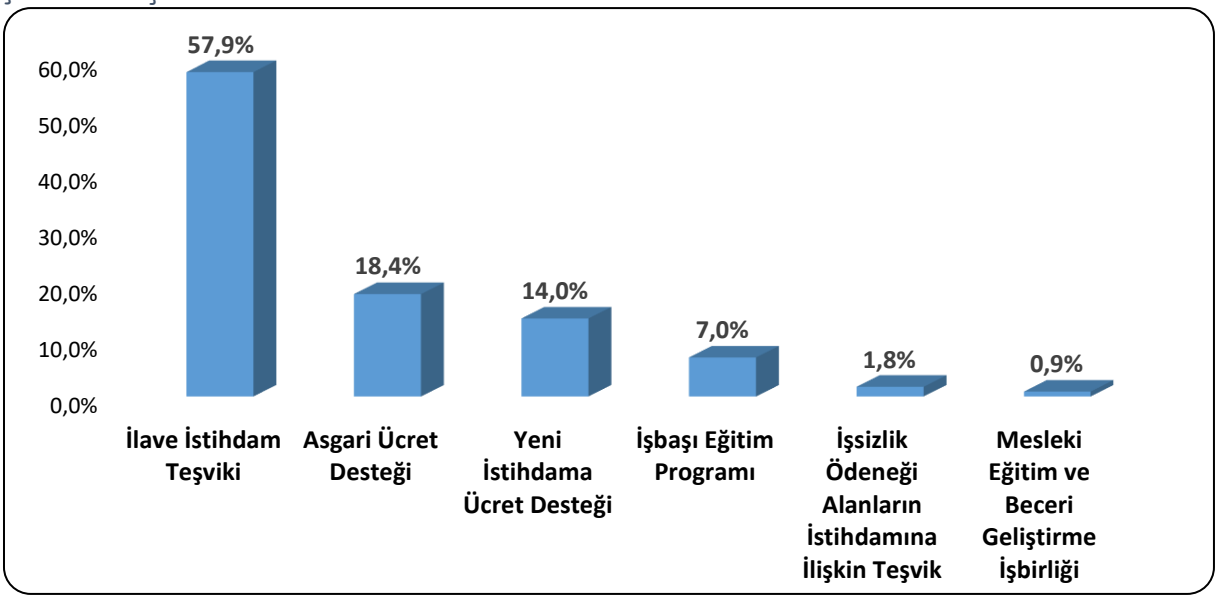

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Asgari Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

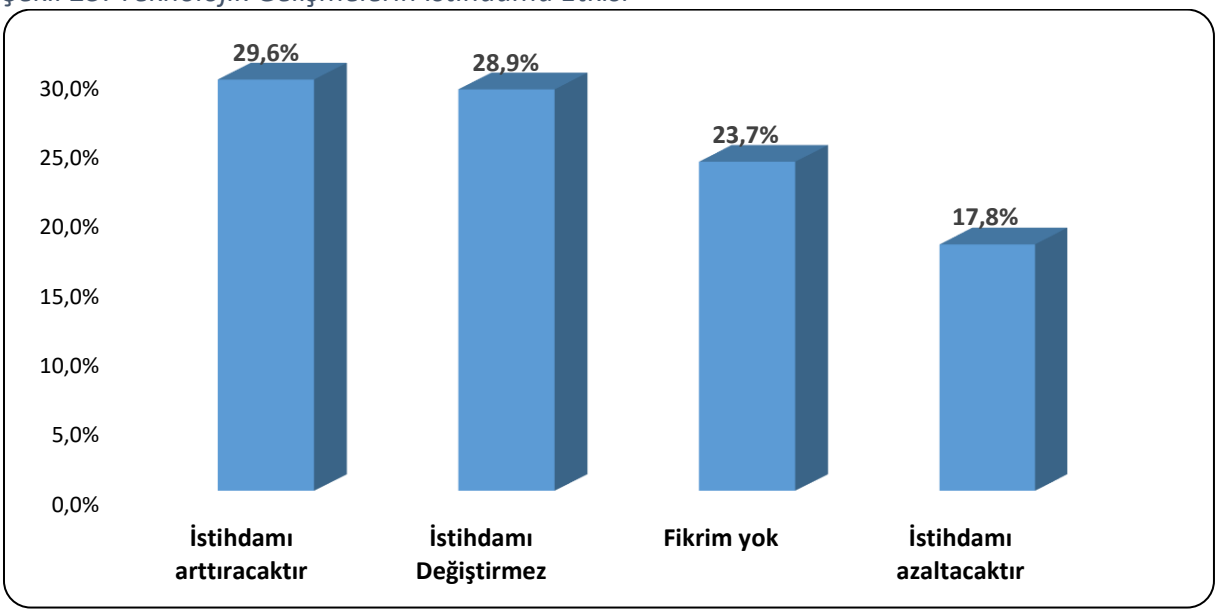

Kaynak: İPA 2019

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 29,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 28,9'u ise istihdamı değiştirmeyeceğini düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 23,7'si' fikir beyan etmezken yüzde 17,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Ağrı ilinde İmalat Sektöründe işverenlerin yarısından fazlası, Elektrik Gaz Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağımı sektöründe ise işverenlerin yarısı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Ağrı İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Ağrı ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6,8 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TRA2 (Ağrı-Kars,Iğdır,Ardahan) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 5,3'tür.

Ağrı ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Ağrı'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 85,9'u erkeklerden, sadece yüzde 14,1'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Toptan ve perakende ticaret, İmalat Eğitim gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Ağrı ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Ağrı ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında mesleki eğitim kurslarında 65 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 602 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Bununla beraber kursiyer sayısında da artış olmuştur. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara, mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Ulaştırma ve Depolama, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 4 işletmede 7 açık iş tespit edilmiştir. Ağrı ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetlerinin açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 7 kişilik açık işin yüzde 59'una tekabül eden 4 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin en çok Profesyonel Meslek Mensupları olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 42,9'dur.

Açık işi olan işlerin yüzde 42,9'unda işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Lisans ve Genel Lise Mezunu'' cevabı dikkat çekicidir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işletmelerin yüzde 13,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Ağrı ilinde ise yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir.

Ağrı ilindeki işverenlerin yüzde 57,9'u, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Ağrı ilinde; İmalat Sektöründe işverenlerin yarıdan fazlası, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe ise işverenlerin yarısı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır.

Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyeriniz de ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği.). Fiziki ve			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.